

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

NO. 297. — ŠTEV. 297.

NEW YORK, MONDAY, DECEMBER 19, 1932. — PONDELJEK, 19. DECEMBRA 1932

TELEFON: CHelsea 3-3878

VOLUME XL. — LETNIK XL

V ARGENTINI JE BILO RAZGLAŠENO OBSEDNO STANJE

IRIGOYEN IN ALVEAR, BIVŠA PREDSEĐNIKA ARGENTINSKE REPUBLIKE, ARETIRANA

Vstajo so odkrili, ko je eksplodirala bomba v nekem privatnem stanovanju. — Zarotniki so sklenili da bo zadela smrt vsakega, ki bi nasprotoval revoluciji. — Če bi se prebivalstvo upiralo, bi se uporniki poslužili bomb. — V zaroto je bilo zapletenih tudi nekaj častnikov.

BUENOS AIRES, Argentina, 18. decembra. — Da zatre zelo razširjeno revolucijo, je vlada odredila aretacijo bivših predsednikov Hipolita Irigoyena in Marcela T. de Alveara ter več drugih političnih voditeljev. Vlada tudi namerava razglasiti obsedno stanje. Toda civilisti bodo postavljeni pred civilno in ne vojaško sodišče.

Irigoyen, ki je star 87 let, je bil prej "močni mož" Argentine. Leta 1930 je bila njegova vlada strmolagljena. Pred njim je bil predsednik de Alvear. Oba predsednika sta med petdesetimi voditelji, ki bodo zgnani na otok Tiego del Fuego, na najjužnejši točki Južne Amerike. Vsi voditelji so pristaši radikalne stranke.

Načrti za vstajo so bili odkriti, ko je slučajno eksplodirala bomba v nekem privatnem stanovanju. Policia pravi, da so zločinci izpremenili hišo v izdelovalnico bomb. Policia je našla okoli 1300 bomb.

Vlada je skenila, da naprosi kongres, da dovoli, da vlada napove obsedno stanje. Narodni demokrati so predsedniku Justo zagotovili svojo lojalnost in ker imajo v parlamentu večino, je gotovo, da bo predsednik mogel izdati vsako odredbo, ki bi bila primerna za vzdrževanje miru.

Dasiravno je vlada zanikala, da bi bili častniki v zvezi z aretiranimi politiki, vendar je policia našla pri polkovniku Cattaneo dokaze, da so bili tudi častniki v zaroti. Iz neke listine je razvidno, da je bil izdelan načrt v Buenos Aires vprorit strahovlado in odvesti predsednika Justa. Policia zatrjuje, da so zarotniki nameravali bombardirati policijsko postajo blizu predsednikove palače.

Drug listina navaja imena revolucionarnih voditeljev po provincah ter pojasnuje, na kak način bi ti voditelji dobivali poročila o napredku vstaje. Zarotniki so sklenili, da zadene smrt vsakega, ki bi nasprotoval revoluciji. Ravno tako bi se morali tudi vsi listi podati revoluciji.

Upornikom je bilo naročeno posluževati se bomb, ako bi se prebivalstvo kaj upiralo. V načrtu so imeli zasesti vse važnejše kraje po celi državi, ter se polastiti železniških krizič, elektraren ter brzojavnih in telefonskih postaj.

Irigoyen in de Alvear sta bila aretirana na krovu križarke Venticino de Mayo. Med aretiranci so tudi: Adolfo Gomez, prejšnji argentinski poslanik v Washingtonu, Honoric Pueyrredon, prejšnji notranji minister Jose Tamborini in bivši vojni minister general Dellepiane.

Irigoyena so prepeljali s križarke na otok Martin Gracia, kamor je bil poslan tudi leta 1930, ko je bil strmolagljen kot predsednik. Voditelj revolucije proti Irigoyenu general Uriburu je umrl v Franciji kmalu potem, ki je Justo postal predsednik. Uriburu je izgnal iz dežele Tamborini Guemesa, Alvearo in druge radikalce tekom svoje vlade.

BUENOS AIRES, Argentina, 18. decembra. — Vladne oblasti se posvetujejo s provincialnimi uradniki, v kakšni meri naj bi se izvedlo obsedno stanje v deželi in kako bi bilo mogoče zatreti revolucionarno gibanje.

Obe zbornici kongresa sta odobrili vladno predlogo za proglašitev vojnega stanja. Aretirani vodi-

Paul-Boncour je stvoril nov kabinet

GOVORICE O KAJZERJEVEM POVRATKU

Nemški listi misijo, da se bo Viljem vrnil. — Protitemu ni nobene prepovedi. — Leta 1930 so bile odstranjene vse ovire.

Berlin, Nemčija, 18. decembra. — Vopet so se pričele širiti vesti, da se bo cesar Viljem vrnil v Nemčijo in sicer vselej razprave v kabinet glede izpremembe postave za obrambo republike.

Nek časopis pravi, da bo Schleicherjeva vlada izpuštila iz postave določo, ki prepoveduje bivšemu cesarju povratek v Nemčijo.

Nek zastopnik vlade je rekel, da v tej postavi, ki je sedaj v veljavi, ni nikake tozadovne določbe, ker je bila črtana v mareu leta 1930. Dalje je rekel, da se mora kajzer vrniti v Nemčijo, kadar hoče.

Celo postava iz leta 1922, ki je bila uveljavljena vselej umora zunanjega ministra Walterja Rathenaua, ni branila cesarju vrnitve. Tedanja postava je samo dala vladi dovoljenje, da sme zbraniti Viljemu ali pa njegovim sinovom vstop v Nemčijo. Nobena nemška vlada pa se ni poslužila te določbe.

Postava je bila v veljavi sedem let. Ko je prišla na krmilo socialistične vlade pod kanclerjem Muellerjem in notranjim ministrom Severingom, je bila prvočna določba glede Viljema črtana, češ, da mora vsak nemški državljan imeti enake pravice in dolžnosti. Četudi ima kajzer popolno pravico vrniti se, se nemški monarhisti samo posmehujejo govorjam, da bi se Viljem v tem času hotel vrniti. Pravijo, da je bolj varen na svojem gradu v Doornu, kot pa v Nemčiji, ki je razeplena in revna.

Poleg tega pa pridejo tudi v posev družinske razmere, kajti en Viljemu sin je pristaš narodnih socialistov, drugi pa Stahlhelma.

NAJDBA STAREGA MESTA

Quito, Ekvador, 17. decembra. — Arheologi so našli veliko indijansko mesto, najbrž rodu Inka, 20 milj severno od Quitta.

Eno poslojje je bilo majbrže tempelj solnčnega boga, kjer je bila rojena mati zadnjega poglavarja Inkov, Aatahulap, katerega so Pizarrovi vojaki zadavili leta 1533.

Vlada je določila slavnega nemškega arheologa dr. Max Uhle, da preišče razvaline. Arheologi, ki so našli razvaline, pravijo, da so našli v eni sami grobnici 600 mrtvih glav.

telji vstaje, vojaki in civilisti, se bodo morali zagovarjati zaradi vleizdaje.

Izra 15. novembra so našle oblasti v hišah raznih osumljencev nad tri tisoč bomb.

Vlada je dala zapreti za nedoločen čas vse privatne brezične postaje, da ne bodo imeli zarotniki prilike obveščati drug drugega o svojih naklepih. Obsedno stanje bo v veljavi trideset dni in če bo treba, ga bodo še podaljšali.

Zaenkrat je v republiki mirno, toda zdaj se, da je to le navidezen mir.

ATENTAT NA JAPONSKI KONZULAT

V Tientsinu vlada veliko razburjenje. — Bati se je spopadov med Japonci in Kitajci.

Šanghaj, Kitajska, 18. decembra. — Velika napetost med Kitajci in Japonci je nastala, ker je vlada priporočala še bolj strogi bojkot japonskega blaga. Napetost pa se je že povečala vseled po ročila, da je nekdo vrgel bombo v stanovanje japonskega generalnega konzula v Tientsinu.

London, Anglija, 18. decembra. — Predsednik unije železniških strojevodij John Bromley pravi, da je železniška stavka pred Novim letom neizogibna, četudi železniški ravnatelj Sir Joseph Stamp zatrjuje, da bo mogoče sedanj spozari zaradi plač mirnim potom poravnati.

Odbor za plače železničarjev bo v torki imel svojo sejo, ko bo Sir Ralph Wodgwood v imenu železniških družb odgovoril železniški uniji na njem protest proti zniranju plač. Konvenca železničarjev bo takoj po Božiču pričela razpravljati glede poročila železniške uprave.

Ako bo konvenca sklenila, da se prične stavka bodo strojevodje pustili lokomotive na mestu, kjer se bodo nahajale, ko bo naznanjen na stavku.

PARAGVAJCI SO ZAVRGLI PREDLOG

Washington, D. C., 17. dec. — Komisija nevralnih držav, ki skuša dosegiti da prenega nenapovedana vojna med Boliviijo in Paragvajem, je izdelala nov načrt, katero bi bilo mogoče prenehati s sovražnostmi. Komisija je svoj načrt brzjavno sporočila obema vladama.

Poročila iz Szechwana naznajajo, da se bitka pri Kaitingu, ki že trajala pet dni, še vedno nadaljuje. V teh bojih je že do sedaj padlo 20.000 vojakov.

GANDHI SE NE BO POSTIL

Poona, Indija, 17. decembra. — Mahatma Gandhi, ki je rekel, da bo z Novim letom pričel post proti preprečiti, da "nedotakljivi" ne smejo obiskovati Guravayoor blaga v stavbi parobrodna družba, katera parniki bodo vozili med Šangjam in Vladivostokom. Med kitajskim narodom narašča nasprotje proti Združenim državam in vodilnim državam v Ligi narodov, tembolj pa narašča prijateljstvo so kitajski trgovci naročili mnogo blaga v Rusiji.

Ustanovljena je bila kitajsko-ruska parobrodna družba, katera parniki bodo vozili med Šangjam in Vladivostokom. Med kitajskim narodom narašča nasprotje proti Združenim državam in vodilnim državam v Ligi narodov, tembolj pa narašča prijateljstvo so kitajski trgovci naročili mnogo blaga v Rusiji.

Poročila iz Szechwana naznajajo, da se bitka pri Kaitingu, ki že trajala pet dni, še vedno nadaljuje. V teh bojih je že do sedaj padlo 20.000 vojakov.

ASUNCION, PARAGVAI

Asuncion, Paragvaj, 18. dec. — Paragvajski zunanji minister je zavrgel predlog nevralne komisije, da se umakne armada iz Gran Chao okraja z izjavo, da je predlog krivljen in daje prednost Boliviiji, ker daje Boliviiji celo pravico do ozemlja, katero tudi predsednik Hayes pred več kot petdeset leti prisold Paragvaju.

Zunanji minister Benitez pravi v svojem pismu na dr. Ivana J. Solera, ki zastopa Paragvaj pri nevralni komisiji, da njegova vlada ne more sprejeti predloga nevralnih držav, ki zahteva, da paragvajska armada izprazni ozemlje, ki že dolgo vrsto let prisold Paragvaju. Navtralec tudi predlagajo, da bi bolivijska policija nadzirala ozemlje, katero je ameriški predsednik Hayes kot razsodnik v sporu prisold Paragvaju.

Ta odločna odredba — je rekel Query — je bila izdana vseled tega, ker se niso hoteli pogoditi, kako bodo plačali zapadne davke, kakor jih določa postava.

Našo terjatev niso niti odgovorili.

Skupni davki iz leta 1930 znašajo \$80,472 ter 10 odstotkov obrestiti.

ŠTRAJK ANGL. ŽELEZNIČARJEV

Z novim letom bodo angleški železničarji za stavka. — Voditelji pravijo, da je štrajk neizogiben.

London, Anglija, 18. decembra. — Predsednik unije železniških strojevodij John Bromley pravi, da je železniška stavka pred Novim letom neizogibna, četudi železniški ravnatelj Sir Joseph Stamp zatrjuje, da bo mogoče sedanj spozari zaradi plač mirnim potom poravnati.

Odbor za plače železničarjev bo v torki imel svojo sejo, ko bo Sir Ralph Wodgwood v imenu železniških družb odgovoril železniški uniji na njem protest proti zniranju plač. Konvenca železničarjev bo takoj po Božiču pričela razpravljati glede poročila železniške uprave.

Ako bo konvenca sklenila, da se prične stavka, bodo strojevodje pustili lokomotive na mestu, kjer se bodo nahajale, ko bo naznanjen na stavku.

PARAGVAJCI SO ZAVRGLI PREDLOG

Washington, D. C., 17. dec. — Komisija nevralnih držav, ki skuša dosegiti da prenega nenapovedana vojna med Boliviijo in Paragvajem, je izdelala nov načrt, katero bi bilo mogoče prenehati s sovražnostmi. Komisija je svoj načrt brzjavno sporočila obema vladama.

Poročila iz Szechwana naznajajo, da se bitka pri Kaitingu, ki že trajala pet dni, še vedno nadaljuje. V teh bojih je že do sedaj padlo 20.000 vojakov.

ASUNCION, PARAGVAI

Asuncion, Paragvaj, 18. dec. — Paragvajski zunanji minister je zavrgel predlog nevralne komisije, da se umakne armada iz Gran Chao okraja z izjavo, da je predlog krivljen in daje prednost Boliviiji, ker daje Boliviiji celo pravico do ozemlja, katero tudi predsednik Hayes pred več kot petdeset leti prisold Paragvaju.

Zunanji minister Benitez pravi v svojem pismu na dr. Ivana J. Solera, ki zastopa Paragvaj pri nevralni komisiji, da njegova vlada ne more sprejeti predloga nevralnih držav, ki zahteva, da paragvajska armada izprazni ozemlje, ki že dolgo vrsto let prisold Paragvaju. Navtralec tudi predlagajo, da bi bolivijska policija nadzirala ozemlje, katero je ameriški predsednik Hayes kot razsodnik v sporu prisold Paragvaju.

Ta odločna odredba — je rekel Query — je bila izdana vseled tega, ker se niso hoteli pogoditi, kako bodo plačali zapadne davke, kakor jih določa postava.

Našo terjatev niso niti odgovorili.

Skupni davki iz leta 1930 znašajo \$80,472 ter 10 odstotkov obrestiti.

Spor zaradi meje zopet pričel.

Dalje pravi Benitez, da je Boliviija krivljen napadla Paragvaj in mora za ta svoj čin biti kaznovana. Da je mogoče zopet napraviti mir, mora za to določena komisija sedanje stanje natančno preiskati in nepristransko razočariti.

Navzlie temu pa Francozi niso izpraznili strelnih jarkov in nemški napad s strupenimi plini 22. aprila 1915 pri Langenmarek-Poel-Capelle je popolnoma uspel.

Iz tega razloga je tudi državni pravnik predlagal zaporno kazeno za deset let.

MIN. PREDSEĐNIK JE PREVZEL TUDI ZUNANJE MINISTRSTVO

PARIZ, Francija, 18. decembra. — Joseph Paul-Boncour je danes po dolgotrajnem prizadevanju se stal novo francosko ministrstvo. Naloga novega ministrstva

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President

L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"

(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Na celo leto velja za Ameriko in	Za New York za celo leto	\$7.00
Kanado	Za pol leta	\$3.50
Na pol leta	Za inovremščvo na celo leto	\$7.00
Na četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenčni nedelj in praznikov.

Dopis brez podpisu in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovorjajti po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališča naznani, da hitrejšej najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.

Telephone: CHelsea 3-3878

DOBRO PIVO

Oni, ki so domnevali, da bodo že za božične praznike pili dobro pivo, bodo zelo razočarani.

V najugodnejšem slučaju bo sprejela poslanska zbornica še pred božičnimi prazniki predlogo glede dobrega piva. Nato bo izročena senatu, ki se je pa ne bo takoj lotil, ampak bo 5. januarja glasoval o predlogi glede reorganizacije bančnega sistema. Toda ameriški narod je potrebeljiv in je vajen čakati.

Senatorji se že sedaj pripravljajo, kako bi najuspešneje preprečili povratak salona. Nerodno je pa, ker si niso na jasnum, kaj je pravzaprav salon.

V salon lahko postavijo omaro s knjigami, pa bi z lokal imenoval knjižnico. Nekateri priporočajo tudi ime kadijnico.

Ime bi nikakor ne izpridilo okusa piva, če bo skuhano iz dobrega slada in hmelja.

Nadalje hočejo senatorji na vsak način "zaščititi" države, ki bi rade ostale suhe.

Že pred uveljavljenjem splošne prohibicije je bila postava, ki je prepovedovala uvoz opojnih pičev v suhe države. Ta postava pa nikakor ne začuha članom Anti-salonske lige in njihovim vernim pristašem.

Zahtevajo, naj bo tozadenva prepoved vključena v ustavo.

Svrha te zahteve je seveda, da bi ostala armada suhaških agentov pri koritu.

Suhači v poslanski zbornici, katerim poveljuje republikanec Christopherson iz Južne Dakote, niso zadovoljni z množino alkohola, ki naj bi ga vhebovalo dobro pivo.

Se pred par dnevi so trdili, da je triodstotno pivo tako "redko", da ga ne bo pil noben Amerikanec, sedaj so se pa začeli zavzemati za pivo, ki naj vsebuje dva in tri četrt odstotka alkohola.

Tako pivo bi res ne imelo kaj prida odjemalev, in industrija doma varjene pijače bi evetela še naprej.

To so seveda kočljive zadeve, in debata v poslanski zbornici bo dolga in ostra.

Stvar se bo najprej zavlekla naprej v poslanski zbornici, nato pa še v senatu. In če bo predloga v obeh zbornicah sprejeta, je predsednik Hoover ne bo hotel podpisati.

Procedura se bo ponovila, kar bo tudi precej časa trajalo.

Iz tega je razvidno, da dobrega piva pred pomladjo ne bo.

Dopisi.

New York, N. Y.

Krain, Pa.

Tem potom naznanjam, da predi Prosvetno društvo "Bled" v nedeljo 29. januarja igro "Trije vaški svetniki".

Igra je vsestransko zelo žaljava in zanimiva. Pri zabavi bo tudi "Bled" nastopil z nekaterimi novimi pesmimi.

Ostala društva so naprošena, da ta dan ne bi prirejala svojih zavav. Ravnov v teh časih je potreben, da gremo drug drugemu na roko.

A. P.

Brooklyn, N. Y.

Kdo se ne spominja lepih božičnih dni, ko smo v starem kraju sedeli pri jaslicah in peli one prelep božične pesmi? Spomin na to nam omiča dušo in počutimo se zopet kot otroci. Saj božični dnevi so pač tudi praznik mladične.

Za Silvestrovo smo se pa vseeno odločili, da bomo mladiči pete ohladili mi stari homo pa pokusili, kateri je bolj pristen, newyorkčan ali californčan.

Ako mi pa slučajno da kateri za ponovitev naročnine na list Glas Naroda ali pa se hoče na novo naročiti na list, bom pa hvalno sprejel.

H koncu tega dopisa želim uvediniti v vsem rojakom in čitateljem lista Glas Naroda vesel božične praznike in boljše Novo leto!

Anton Tauželj,
zastopnik Glas Naroda.

BOGAT PES

Chicago, Ill., 15. decembra. — Dasiravno je pes "Red" podedoval \$20,000, bo vendar njegova hrana obstajala po dosedjanu navadi samo v jetrih, drugem različnem mesu in kruhu. Mrs. Alice Hunter je to vstopo zapustila psu in enaki znesek Mary Argeris, ki bo skrbela za psa.

Običajni novoletni sprejem v Beli hiši je bil že odpovedan.

Mesto predstavnika bo običajni

banket za poslanike tujih uradnikov za Novo leto državnih tajnikov.

Samo za slučaj, da kongres ne bo ododen, kot običajno za deset dni, ali pa, ako pridejo kakvi nepričakovani diplomatični zavetniki, bo predsednik opustil svoje potovanje v Florido.

Običajni novoletni sprejem v Beli hiši je bil že odpovedan.

Mesto predstavnika bo običajni

banket za poslanike tujih uradnikov za Novo leto državnih tajnikov.

Združene države bodo glede Japonske igrale važno vlogo, kajti še vedno se drže svoje politike, da je Japonska ustanovila državo Mančukuo z vojaško silo, kar je proti mednarodnim dogovorm.

Kitajska pa je zahtevala, da Japonska opusti Mančukuo državo, predno privoli Kitajska v pogajanja z poravnavo sporu. Vsled zahtev matih držav, da Liga obsoodi Japonsko, je Kitajska dobila še večji pogum.

Kmetič je prodal kos polja in kupil za izkupiček osla.

Ko so ga sedaj vprašali, če je zadovoljen s kupčijo, je odvrnil:

— Tako, tako. Hm, ne vem, kakko bi reklo. Dokler sem imel počit, sem dovolil za gnoj koruzo in krompir, odkar imam osla, pa dobivam gnoj za koruzo in krompir.

Postarna devica se je podala na sestank.

Fant ji je reklo, da bo prišel ob osmilj, pa ga še ob devetih ni bil.

Druga bi se ogorčena vrnila domov, toda postarna devica se razlikujejo od drugih.

— Čakala ga bom magari do jutra, — je modrovala. — Bolje je še šest ali sedem ur čakati, kot da bi moral čakati vse življenje.

Nemški dnevnički poročilo b začnemo dogodka s Hitlerjem. Ta se je odpeljal na zborovanje v Stuttgart, a z napačnim vlakom in došel v mesto za dve uri prej. Tu je sklenil porabiti prosti čas za ogled novega kraja, počkal je zato pred kolodvorom avtoizvozko in mu naročil, naj ga vozí po mestu.

— Dobro, — je odgovoril Šofer,

— a imam čas samo do 10 dopolne.

Takrat bo prišel z vlakom na

"veliki Adolf" in ga moram na vsek način videti.

Počasni Hitler se je nasmehnil:

— Že prav! Tudi jaz moram biti ob tem času na kolodvoru pri sprejemu.

Ob tričetrtni na deset sta se vrnila na kolodvor.

— Hvala, — je reklo Hitler,

— vi ste izvrstni vodnik. Žal mi je,

da si nisva utegnil ogledati vojni muzej. Koliko moram plačati?

— 14 mark 90 pfenigov.

Hitler je dal Šoferju 30 mark:

— Le vzemite vse! Zasluzili ste napitino.

Šofer je začuden gledal. Še nikoli ni dobil tako visoke napitnine.

Zasluzil je pa pre dvakrat več, kakor je pričakoval. Zopet je sprožil motor in reklo nepoznemu bogatašu:

— Veste kaj gospod, le pojdi-

va v muzej! Saj me prav za prav

ta Hitler nič ne zanima. Naj se

gre solit ta morec ...

IN THE MATTER OF SAKSER STATE BANK IN LIQUIDATION

Notice is hereby given, pursuant to an Order of Hon. ISIDOR WASSERVOGEL, Justice of the Supreme Court of the State of New York, that an application

- (1) For an Order authorizing the Superintendent of Banks of the State of New York to pay a third dividend to all creditors of Sakser State Bank whose claims have been filed and accepted and to the owner of all accounts payable as shown by the books and records of Sakser State Bank in the amount of Ten percent (10%) of said claims and accounts payable;
- (2) For an Order approving the account of expenses incurred by the Superintendent of Banks in the matter of liquidation of Banks from June 15, 1932 to December 13, 1932; and
- (3) For such other and further relief as to the Court may seem just and proper

will come on to be heard at a Special Term, Part II thereof, of the Supreme Court of the State of New York in and for the County of New York in Room 321 at the County Court House, Pearl & Centre Streets, in the Borough of Manhattan, City of New York, on the 22nd day of December, 1932, at ten o'clock in the forenoon of that day.

A copy of the petition of the Superintendent of Banks, his account and other papers relating to the application are on file in the office of the Clerk of the County of New York, and a copy thereof of is on file in the office of the Superintendent of Banks of the State of New York, at his office at 80 Centre Street, Borough of Manhattan, City of New York, where the same may be inspected by any person interested therein.

JOSEPH A. BRODERICK,
superintendent of Banks of the State of New York, in charge of the liquidation of SAKSER STATE BANK
Date, New York
15th day of December, 1932

BREZPOSELNOST NA ČEŠKEM

Praga, Čehoslovaška, 18. dec.

Žalostne gospodarske razmere vladojo v industrijskih okrajih severne Češke od Tešena do Trautnaua, posebno pa v Steinsehenu. Halda in Heba, kamor so pred sedanjim krizo v velikem številu prihajali ameriški trgovci.

Na kongresu v Hebu, katerega se je udeležilo 250 županov in 120 zastopnikov raznih okrajev severne Češke, je župan iz Steinschenu, ki je župan iz Steinschenu, župan naznačil, da je v njegovem mestu, ki steje 5300 prebivalcev, 4668 brez posla, ali 86 odstotkov celega prebivalstva. Tudi župan mesta Cvikvale je rekel, da je v njegovem mestu enako slab položaj. Kongres v Hebu je sprejel rezolucijo, ki zahteva zavarovanje proti nezaposlenosti in bolezni. Izvoljen je bil odbor, ki bo šel v Prago, da predloži svoje želje predsedniku Masaryku.

AZIJSKI SPOR NEVARNOST za LIGO

Ženeva, Švica, 18. decembra. J

Japonska in Kitajska sta prišli na mrtvo točko in odbor devetnajstih je bil nerozen, ko ste obe azijski državi ostro napadali odborov sklep, da postavi posredovalni odbor za poravnava sporu zaradi Mandžurije.

Japonski delegat Yosuke Matsumoto je od svoje vlade dobil načrto, da posredovalni odbor primažunko državo: v Floridi in bo odpotoval iz Washingtona dva dni pred Božičem ter bo stal na jugu najmanj en teden ter se vozil z ladjo in avtomobilom.

Samo za slučaj, da kongres ne bo ododen, kot običajno, za deset dni, ali pa, ako pridejo kakvi nepričakovani diplomatični zavetniki, bo predsednik opustil svoje potovanje v Florido.

Kitajska pa je zahtevala, da Japonska opusti Mančukuo državo, predno privoli Kitajska v pogajanja z poravnavo sporu. Vsled zahtev matih držav, da Liga obsoodi Japonsko, je Kitajska dobila še večji pogum.

Kmetič je prodal kos polja in kupil za izkupiček osla.

Ko so ga sedaj vprašali, če je zadovoljen s kupčijo, je odvrnil:

— Tako, tako. Hm, ne vem, kakko bi reklo. Dokler sem imel počit, sem dovolil za gnoj koruzo in krompir, odkar imam osla, pa dobivam gnoj za koruzo in krompir.

Postarna devica se je podala na sestank.

Fant ji je reklo, da bo prišel ob osmilj, pa ga še ob devetih ni bil.

Druga bi se ogorčena vrnila domov, toda postarna devica se razlikujejo od drugih.

— Čakala ga bom magari do jutra, — je modrovala. — Bolje je š

KRATKA DNEVNA ZGODBA

LUCY BERNIS:

STRAH OB MEJI

Noč. Tema kakor v rogu. Ledeni veter tleska s polzmrzlimi curki ob oknici spečih hiš. Tod in tam se zgošči tema v skedenj, v katerem plasino mekejejo živali, ki se bude iz topega spanja. Posamezni kmetski domovi. Potem črno, tibk ob vodi. Obmejno ozemlje. Kakor nalaži za sodrgo — za tihotapec.

Ze pred tedni so ojačali straže. Kaže se neko sled. A klijub vsemu prehajajo tajno čez mejo ogromne mrežnice tobaka. Ljudi, ki so jih tudi slušano prijeli in zaprili, so morali zaradi pomanjkanja dokazov vedno zopet izpustiti. Vedno bolj se zgoščuje sum na eno ter isto osebo. Biti mora mlad človek, neustrašen in silno močan. Drugačega o njem ni znimo. Sam se imenuje "Nihče". V zasebnih policijskih klijubih je vsemu zaledovanju in pastem. Z največjo objestijo piše policiji po vsakem večjem uspehu podjetja posmehovalna pisma s podpisom: "Nihče".

Gratna tema je živa: tam preži policija. "Zeleni" vohajo z vnevo lovskih psov. Nagrade so razpisane. Mokrota visi nad pokrajino kakor mečla. Iz taj se dviga vlažen mrav. Veje prasketajo v vetru. "Če bi mogel vsaj pokljupiti potegniti iz edre..." je eden tih zastopnik. A na tu ni niti misliti. Ogenj bi jih utegnil izdati lopovom in ves trud bi bil zopet enkrat zmanjšan.

Poročnik K., ki jih vodi, je nevtral, drzen in častihlepen. A dolge nočne ure mrvijo tudi njegovo svežo voljo. Misli mu uhajajo domov, kjer spi žena v topli, meki pestelji. Skrivoma zazdeha. Če bi delil nagrado, bi mogel kupiti novo spalnico. Biti mora že čez gospod..."

Dva stražnika se zaviltila zadaj na voz. Tak-tak... tak-tak... — Voz se je odmajal naprej... Nihača luč postaja manjša in izgine. Stražnik ise znova umaknejo v goščo. Topot jih ne bo mogel opozoriti — jim ne dati znamenja, je začrteno misliščiški poročnik.

Dež — tema — molk — Veter je prihajal od reke — slišati je bilo šumenje — Četrte ure — pol ure — tri četrti ure — — Tedaj — šum — hitro bližajoč se voz — avto. Gumijeva kolesa skripijo na mokrih teh. Avto nima luč! — "Bodite pripravljeni, mišice se mu napno. Že je voz bližju." Poročnik je blizu; neskončno pršasi krevsa kmetsko bjurje. Priha. Morda je kaj opazil. Živali imajo tenak nos.

"Stoj!" je zagrmel poročnik in planil iz teme, pripravljen na vse. A bil je samo Janez Klop, čemerem kmetič, ki je prestrašen odškodil na sedežu. "Koga — pa — je?" je zmeden zajeljal in z žljavami rokami oprjel bičevnik, kakor da bi se hotel braniti.

"No, Janez..." Poročnik je razčaran: njegovih ljudje stopejo par korakov vstran in se menda prikrivajo.

Osnevanje službeni vema

čekajo kritja v strunjem povelju.

Potem pa: "Janez, danes se boš že zasledovalcev. Davno so mimo hiš. Kakor pšice drvi avto po čisto ravni cesti. Za njim divja gonja. Po teleskočih lužah v grizocem vetrnu. Vedno naravnost — — — Toda razdalja se ne zmanjša. Poročnik napenja brzino do skrajnosti. Sedaj slednji prihajajo nekoliko bliže.

Kakor hitro je bil avto tudi si mimo, poročnik je bil v bliskoviti sekundi vendarle opazil — napis je bil vgora nerazstavljen — da se do krmilu same en mož. To je on. Mora biti: "Nihče."

Toda ali to zasledovanje ni uročno? Avto ne bodo došli. Torej streljati? — Ne, še ne — še počakati! Še do gozdnega vogala ondukaj...

Ob gozdnem vogalu se zgodili nepravikovan: avto stoji nemadoma velik, črn in nepremičen sredi poti. Kaj je to? Past? Ovira, zadnji obupen boj? Ali pa se vdaja v temodo? Ali je zločinevsel, u temodo? Ali je zločinevsel, u temodo? Potem bi se lov zdaj žele začel. Poslati po ojačenju — izključeno!

Zdaj so zraven. Poročnik se privzavili s kolesa. Se plazi previdno bliže, pištolo pripravljeno za strel. Vse fiho. Nepremično stoji avto, velika, črna omara. A poročnik gre, za vsako skrajnost, odločen naprej. Vrata se z reskom odpro... V nezavetljem vozu sedi ob krmilu samoten mož. V siju žepne svečilke uzre poročnik bled obraz — v smerti otrpel. Roke krivito drže krmil... Poročnik odtrga te ruke: mrljivo padne v naročje... Ves čas so bili zasledovali — mrljeveci mrljeveci, ki je sedel ob krmilu!

Presečeni se spogledujejo stražniki. Eden pesveti mrljeni v obrazu: "Saj to je mladi K."

Vsi vidi: to je sin tovarnike K., enega izmed najuglednejših mestanov v mestu. V vozu so našli stražniki velike množine tihotapčeve flaga: tobaka, cigareti in kokaïna. Brez dvoma: to je "Nihče". "Nihče", genialni tihotapec, ki jih je toliko časa vodil za nos. —

Andre so začarali. Poročnik se privzavili s kolesa. Se plazi previdno bliže, pištolo pripravljeno za strel. Vse fiho. Nepremično stoji avto, velika, črna omara. A poročnik gre, za vsako skrajnost, odločen naprej. Vrata se z reskom odpro... V nezavetljem vozu sedi ob krmilu samoten mož. V siju žepne svečilke uzre poročnik bled obraz — v smerti otrpel. Roke krivito drže krmil... Poročnik odtrga te ruke: mrljivo padne v naročje... Ves čas so bili zasledovali — mrljeveci mrljeveci, ki je sedel ob krmilu!

Andre so začarali. Poročnik se privzavili s kolesa. Se plazi previdno bliže, pištolo pripravljeno za strel. Vse fiho. Nepremično stoji avto, velika, črna omara. A poročnik gre, za vsako skrajnost, odločen naprej. Vrata se z reskom odpro... V nezavetljem vozu sedi ob krmilu samoten mož. V siju žepne svečilke uzre poročnik bled obraz — v smerti otrpel. Roke krivito drže krmil... Poročnik odtrga te ruke: mrljivo padne v naročje... Ves čas so bili zasledovali — mrljeveci mrljeveci, ki je sedel ob krmilu!

KRVAVE POLJANE ŠE NISO SITE

Že je bilo nekajkrat govora o intenzivnem delu italijanske vojske na jugoslovanski meji, o mrljicem utrjevanju položaja z najmodernejšimi vojaško-tehničnimi napravami. Tempo teh del kakor tudi ogromno število delavcev nikakor ne odgovarja času, v katerem se pridružuje vseporosod o mire in razorozitvi. Pa tudi je jasno, da tako mrljicne graditve nimajo namena obrambe, marveč napada.

Zader so utrjevali Italijani že takoj po okupaciji, zdaj pa grejo za tem, da bi ga pretvorili v največje trdnjava Evrope. Tu naj bi bila njihova izhodna točka za vso Dalmacijo, a Lastovo najmočnejša pomorska baza.

Naj petih oddelkih se v bližini Zadra gradijo najmodernejše trdnjave in sicer pri Bibinju, pri Cmeru in Babinem Dubu, pri Bakaneu in Korunu pri Miki. Vse te trdnjave so med seboj zvezane s podzemnimi hodniki. Razen tega je napeta žična ograja okrog vsega zadrškega teritorija. V vseh utrdbah v Zadru je pripravljenih okrog 150 topov raznovrstnega kalibra. Dalje je pripravljena ogromna smodnišnica nedaleč od Musapstana. Ta je urejena z najmodernejšimi napravi in ves po-

gon se vrši z električno silo. Vsa dela opravljajo izključno južnoitalijanski delavec, ki se pod stalnim nadzorstvom fašistične milice. Ti ljudje ne uživajo po končanem delu svobode in ne morejo v mestu, marylje imajo edino pot — v barake, kjer jih straži vojšček.

Lastovo mora postati po mislilih italijanskih vojaških krogov glavna in najmočnejša pomorska baza na zapadu. Tudi tam se vršijo velike vojaške priprave. Tu se med drugim gradi temelj za podmornice in hidroavijone. Nekaj hangarjev je že postavljenih v strinjanah poleg same obale.

Istočasno z deli v Zadru in Lastovem se vršijo mrljicne priprave velikih dimenziij in obmejni črti od Reke do Triglava. Na Snežniku so postavljene pač največje utrdbe. Nekaj mesecev sem pa se vrši priprave z mnogo večjo brzino, ko da bi hoteli imeti na podlagi vse gotovo za napad. Danes predstavlja Snežnik eno najmočnejših in najmodernejših trdnjav v Evropi. Po izjavah samih italijanskih vojaških strokovnjakov, niso trdnjave na francosko-nemški meji, ki jih je postavila Francsija, niti proti Snežniku. Tu je postavljenih visoko število utrdil in železja in cementa ter kavern, ki so nesvojljive. Saj so prevozili tja tovorni avtomobili več sto vagonov železa in cementa.

Vzdolž vse jugoslovansko-italijanske meje stojijo utrdbe kot gladna žrela, ki bodo golatala mlada telesa; siroke ceste so pono na vse vrhove, vojaštvo se brez miru uriti po tem terenu za napad; bataljoni, baterije, tanki — vse že žljeno čaka, da bi se dvignilo na klanje. V Ženevi pa se istočasno ravno Italija sramčljivo ponosa kot nedolžni dekle; o miru govoriti kot samoposebi umevnem predmetu; vojska pa da je sramota kulture Evrope, zato pa mora za zmerom s površine zemlje. O ironija sedanjega časa, ki se mu pravi laž, neiskrenost, nasilje.

Vzdolž vse jugoslovansko-italijanske meje stojijo utrdbe kot gladna žrela, ki bodo golatala mlada telesa; siroke ceste so pono na vse vrhove, vojaštvo se brez miru uriti po tem terenu za napad; bataljoni, baterije, tanki — vse že žljeno čaka, da bi se dvignilo na klanje. V Ženevi pa se istočasno ravno Italija sramčljivo ponosa kot nedolžni dekle; o miru govoriti kot samoposebi umevnem predmetu; vojska pa da je sramota kulture Evrope, zato pa mora za zmerom s površine zemlje. O ironija sedanjega časa, ki se mu pravi laž, neiskrenost, nasilje.

In žalobog, dobro ime žene je bilo in bo vedno izročeno na milost in nemilost lopovom, — je pripomnil Andre.

Vikontesse de Bois d' Ardon je znova poskusila protestirati.

O, vi pretiravate in vidite strahove, ki jih ni.

Žal ne, — je odgovoril de Breulh.

Kaj je poreče markiz de Croisenois južni v svojem klubu: — Ta Bois d' Ardon me stane mnogo denarja! in pokaže vaš račun

BLAZNIKOVE Pratike

za leto 1933

Kdor jo hoče imeti, naj nam piše.

Cena 20c

s poštnino vred.

Glas Naroda

216 West 18th Street

New York, N. Y.

VAMPIRJI

R O M A N

VELEMESTA

Spisal EMILE GABORIAU

48

Baron de Breulh je bil pa drugačnega imenja.

— Ne tako nenormalen kakor mislite, — je ugovarjal. — Slišal sem, da znameniti Van Klopenc ne pozna šale, če mu odjemalec n'plača. Kaj ni že pognal markiza de Reveray pred sodiščem?

— Pa naj bo tako. Rad bi samo še vedel, če bi se upal sestri v vašem salonu vprito tuje.

— Izključeno.

— Toda pojdimo dalje, — je nadaljeval Andre.

— Ali je krojač odprel denarnico in preštel bankovce?

Vikontesse de Bois d' Ardon je začelo napeto premisljevati.

— Tega bi ne trdila, — je odgovorila počasi. — Ne smete pozabiti, da sem bila zelo razburjena. Zdi se mi pa in skoraj bi lahko trdila... prisegla bi, da v Van Klopencovih rokah nisem videla bankovcev.

Andre so začarali.

— Čim dalje, tem bolje! — je vzkliknil Krojaču je bilo rečeno: — Evo ti! in on je smatral račun za poravnati. Niti za hip ni dvomil, da v denarnici ni celih dvajset tisočakov.

— Vse to je res naravno, — je zamrmral baron de Breulh.

— Dobro. In dalje. Med zneskom v računu in vsebinsko denarnice je moral biti nekakšna razlika.

— Da, je odgovorila vikontessa, — stotrideset ali sto petdeset frankov, — točno se ne spominjam več.

— Dobro... In krojač te razlike ni vrnil?

— Ne, bil je tudi sam zelo razburjen.

— Ali verjamete to madame? Ali je nasmivnik, da bi napisal potrdilo?

Brezskrbno vikontesse je bila vse preplašena. Bilo ji je, kakor da se ji je predčim razpršila gosta meglja.

— Dalje, — je nadaljeval Andre. Kako je bilo potrdilo napisano? V imenu markiza de Croisenois?

Baron de Breulh je vzkliknil navdušeno:

— Skoraj dokazano je, da sta bila domenjena!

— Še ena podrobnost, pa bomo vedeli, pri čem smo. Kaj se je zgordilo z Van Klopencovim računom, na katerem je bil prejmenovan?

Obolnil je, kajti vikontessa de Bois d' Ardon je prebledel in odgovorila z drhtčim glasom:

— Ah, nekaj mi je šepetal, da drvim v nesrečo. Zato sem prišla posvetovati se z vami, gospod Gontranem.

— Govorite, draga Klotilda!

— Ah, kaj res ne razumete, da tistega računa nimam več? Markiz de Croisenois ga je srdito zmečkal in spravil v razburjenosti nehotje v žep če se ne motim. Tisti hip ni sem upala prosišti ga, naj mi ga da.

Andre je triumfiral.

— No torej, komedija leži na dlani! — je vzkliknil.

— Markiz de Croisenois je bil potreben vaš vpliv, madame; hotel je spraviti vas v položaj, da bi mu ga ne mogli odreči.

— Da, prav pravite! — je zamrmrala in pripomnila prestrašeno:

— Zakaj me pa tako strašite? To ni lepo.

Kaj naj bi storil markiz de Croisenois s tem potrdilom?

— Kaj bo storil z njim? — je odgovoril baron de Breulh. — Nič, če se zavzame za njegovo stvar. Če mu pa ne ustrezete takoj, se boste kaj kmalu prepričali, da ste mu izročeni na milost in nemilost, ker ima v rokah vašo čast.

— In žalobog, dobro ime žene je bilo in bo vedno izročeno na milost in nemilost lopovom, — je pripomnil Andre.

Tri lepe sestre.

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

Za Glas Naroda priredil I. H.

2

(Nadaljevanje.)

Groza si Dora, — pravi Gizela, katero je gremko zaničevalne sestre bolelo, četudi je povedala samo to, kar je že sama davno mislila. — Temu se moramo ukloniti, kajti papa nam s svojo ljubavnostjo vsili svojo voljo, toda —

Že davno sem spoznala njegovo sebičnost. Nad menoj nima nikakro moči. Enkrat mu bom že pošteno povedala, kaj mislim. Uboga mama se bo popolnoma izdelala.

— Pa tega ne moreš predragačiti, Dora.

— Bom pa saj poskusila. In če tega ne izprevidi, da tako ne moreš iti več naprej, potem bom pa že kaj napravila. — Gizela, le nikar se preveč ne boj. Mislim res. Ali misliš, da bom pobegnila? Za kaj takega nisem. Pomisl tudi, kaj bi ljudje rekli! Poročila se bom s prvim, ki mi bo prišel nasproti — vseeno, kdo je, samo da ima dovolj denarja. Izpod dveh milijonov ni nič. Tega navidezga življenga sem sita. Na zunaj nastopati visoko, doma pa obrniti vsak groš, kakor najmanjša meščanka. Rokavice petkatr oprati z bencinom, obleklo sama ščitvi. četudi imamo roke kot gozdne vile, kot je zadnjič rekla Ruttenbachova s svojim sladkim, hinavskim nasmejam, ko je občudovala mojo popravljenou obliko.

— Ali je to kaka sramota, Dora?

— Ne! Toda nič ne maram vedno tako biti. In tako malo dejanja, s katerim na noben način ne moreš izhajati.

— Potem pa si ni treba kupiti židanih nogavic, Dora.

Dora nevoljno skomigne z ramo.

— Volnenih nogavic sploh ne morem nositi, Gizela. Ali si jih naj nasi spleteti? Ker sem praktična in nezibirena, tako daleč pa vendar še nisem! Dovolj je, da si sama ščivam oblike. Seveda, da sem pravčna: sivač pravzaprav ti in jaz ti samo na videz pomagam. Ti si najboljša, najmanj sebična sestra, ki si se popolnoma vršila po materi. Jaz pa imam mnogo po očetu — žalibog! Pa ne moreš se predragačiti. Nimam nobene nadarjenosti, samo veliko nadarjenost izdajati denar za lepe stvari, nad katerimi imam otročje veselje. Elegantne lepe oblike, židane nogavice, čipkasto perilo — sploh lukus vseh vrst to je moja življenska potreba. Pa ravno jaz moram to pogresati! Toda dolgo ne bom več — v senci ne morem več živeti!

— In ali ni še težje prenašati življeno v senci zakona brez ljubezni, Dora? Kadar bo enkrat twoje sreča govorilo —

— Nikdar ne bo govorilo! K sreči nimam sreca! To je samo nepotrebno breme. Meni pa je revčina in pomanjkanje največje breme. Oh, ko bi vedela, kako iskreno si želin priti iz te lažnjivosti našega življenga!

— Zato pa ne lagaj z drugimi, Dora! — pravi Ana. — To je vendar lahko. Napravi, kakor jaz. Jaz stavkam. Zoper hočem v Bernhausen in če moram biti s staro Barbo sama!

— Uboga mama — ko bi vaju slišala! Na njo menda sploh ne mislite!

— Mama bo šla z nami. Papa naj sam ostane tukaj in si najame meblirano stanovanje. Vse to bomo pustile tukaj, odslovile bomo vso služničad in —

— To je prava zarota! — in Dora se smeje Anini odločnosti. — O, ti neumniča: pravega vendar-le ne zadeneš. Papa se ti bo smejal in bo nato prešel na svoj dnevni red.

Dora vstanje in gre lahnik korakov proti vratom.

— Pridite, otroci, zdaj je že čas! Drugače bo papa prišel še cejo v to našo delavnico. Spodaj ga bomo slovesno pričakale. Zelo ga veseli, da ga njegove lepe hčere sprejemijo in pozdravijo.

Toda sestre jo puste samo iti.

V obednici stopi Dora k oknu, roke sklene na hrbtnu in gleda zatopljena v svoje misli po cesti, ko je oče prestopil domači prag. Napol se obrne proti njemu in prikloni glavo.

— Dobr večer, papa!

— Dobr večer, hčerka! No, ali ni nobene roke in nobenega poljuba v pozdrav! — Oče stopi k njej.

Njene nošnice se tresejo in se skloni vstran.

— Roko — da! Poljuba pa ne! Preveč dišči po cigarah, pijači in sladkem parfumu. To mi je zoprno, saj več!

Na njegovem prijaznem, lahkotivskem obrazu se bojujeta jeza in veselost. — Ali tako govoris s svojim očetom?

— Z vsakim govorim tako, kot mora biti.

— Dora, nikar se ne zanaka preveč na to, da ti mnogo izpreglej. — Grof Bernhausen se že raztorgoti. — Si malo preveč predrzna —

— Papa, pri nas pač ni vzroka za to. Naša košara s kruhom visi ravno prav visoko. Samo ti nočes videti! — Skomigne z ramo in zagrne zgrinjalo pri oknu, pri katerem je stala. Nato mu z glavo namigne k mizi. — Sedi, papa. Mama pride takoj z večerja.

— Saj je vendar sluga za to tukaj! Da mama nikdar tega ne pomislji. Seveda, rojene Ramanove ne more zatajiti —

— Tudi ne v tem, da ti mesto kuharice, ki ne zna nicesar, sam pripravlja brzo, da boš vendar enkrat zadovoljen in ne boš imel nikakega povoda za zmerjanje. Ramanova saj zna kuhati.

Njegove oči se zasvetijo. Toda Dora mu z nasmehom gleda v oči. V njenih modrih očeh je pač opazil skrivno jezo, ker se pa ni čutil brez krivde, pravi:

— Ti si prava brezova metla, nevarna mačka. S svojimi zbadljivimi besedami odbiha vsakega moškega, tako da nikdo nima poguma poročiti se s teboj. Saj se proti tebi pritožujejo —

— Kaj in koliko bo dal grof Bernhausen svojim hčeram? — Gleda ga z nerazumljivim nasmehom.

Grof se vgrizne v ustnice in zaduši ostro besedo, ki mu je bila na jeziku. Vedno se je bil Dorinega sarkazma, ker nikdar ni mogel vedeti, ali misli resno ali v šali.

— Najprej si poskrbi ženina, drugo bo že prišlo, — odvrne oče. — Sicer pa si mora vsakdo štetiti v čast poročiti se s komteso Bernhausenovo, katero je, kakor posebno teme, narava tako bogato obdarila, ki —

Dora pa mu lahno prikloni.

— Hvala, papa, za poklon! Smo pač tvoje hčere —

— Da — in ponosen sem na vas in posebno na tebe, moj zlati fazar!

In imel je prav. Kajti ravno Dora, njegova druga, je bila pričazen, v katero se je vsakdo ozri, kamorkoli je prišla. Njena visoka postava je imela čudovito enakomernost potez — njene kretnje in vse nje obnašanje je bilo polno dostojanstva in premiljene močnosti. Bujni črni lasje so ji bili razesani na dvoje in so obdajali mramornasto bledo, majhni, klasično lepi obraz, kateremu so dajale nekoliko barve samo rdeče ustnice. Nekaj posebnega na njej pa so bile njene oči, ki so bile obrobljene z dolgimi, temnimi trepalnicami, in ki so bile jasne kot steklo z veliko punčeo.

Dora pa, Bernhausen je bila bitje, ustvarjeno za luksus in rojeno za vladanje.

Sluga je prinesel ohlajeno mozeljsko vino, nato pa pride grof, na nekoliko rdečega obrazu in z njo obe druge hčeri.

Grof Bernhausen je z veliko slastjo, ne da bi opazil, da so se njegova žena in hčere zadovoljile s čajem in mrljim narezkom.

— O, to je bilo dobro — izborno! In — kakor mi je prej povedala Dora, si ti sama vse to pripravila za mene, Julija? — Ljubeznivo poboža lice svoje žene, ki je sedela poleg njega. — Zares — hvala ti! — In storii še več: svojimi ustnicami se lahno dotakne ajene majane roke, ki mu je ravno ponudila solato.

Dora opazi, da je materin skrbni obraz osmilj zareki veselja; vi dela je srčni, sramežljivi nasmej in z zaničevanjem misli — Ubožati mati! Také drobtino so že vedno osrečevala — njo, res, in Romano, katero je lahkotiv grof Bernhausen poročil samo zaradi njeve denarja, od katerega je le še malo ostalo.

S svojim ostrom opazovanjem je že davno spoznala zakon svilj staršev. Oče, lep, eleganten, vedno z največjo skrbjo oblečen mož v petdesetih letih, je hodil vedno svoja pota. Bil je velik tiran in sebičen, četudi je znal to svoje lastnosti s svojo ljubavnostjo zelo dobro prikriti. Okoli njega se je vrtilo vse gospodinjstvo, zaradi njega so se oblačili, ranj je bilo storjen, kar drugače ne bi mogče. Z enim samim pogledom je znal obrniti svojo ženo, ki ga je ljubila kot prvi dan, ki je molča zaradi njega trpel in se zatajevala, ki jo je osrečila ljubavniva beseda njenega moža.

(Dalje prihodnjič).

KJE SO MILLIONI RUSKEGA

CARJA?

SLABIČI PRED STOLETJI

Neprestano padajo pritožbo, da pravno stanje žene ne odgovarja resničnim razmeram v življenu. Toda te besede prihajajo v javnost najbolj od onih žena, ki niso naše sreče v zakonu, pa radi tega zahtevajo svojih pravic v postavah. Ženam, ki srečno žive v zakonu, niti na misel ne pride, da bi ne bilo kaj v redu glede njihovih pravic.

V preteklosti pa je imela žena mnogo manj pravic kot danes, a čestokrat si jih je znala tako sijajno priboriti, da je bil mož vse prej kot "glavar družine". Nekej primerov iz dobe pred petimi stoletji naj nam pojasni, kako je bilo takrat s to žensko pravico.

V nemškem mestu Darmstatu, kjer je bilo preunego kepetavih žensk, so se spomnili možje na zakon, bi ob sodil klepetulje, da morajo jezditi na oslu. Radi tega se ni zgodilo, da bi kaka ženska na ulici koga opsovala z grdimi priimki, zakaj sledile so — palice.

Na Francoskem pa se je žensko vprašanje dokaj drugače pojmovano kot v Darmstatu. Mož, ki je prenesel, da ga je žena izmislila, je poleg bolečin trpel veliko stramotu. Zakaj tu je bila njegova žena junakinja, on pa je moral skozi vse mesto jedišči na oslu in osla držati za rep. Taki prizori so bili kajpada zelo prijetni in vse mesto se je zbral in so tudi v Franciji budno pazili, da se ne bi kršile pravice moža.

Podobno se je godilo v srednjem veku v raznih krajih Nemčije. V Fuldi je bila na primer dolžnost dvornega maršala, da je zaslišaval slušanje, ako bi kje žena nateplila svojega moža. Ako se je to zgodilo, so mož odkrili hišo. Ta običaj — odkrivanja hiš vsem slabicem — je živel vse do 18. stoletja.

V Blankenburgu (Turingija) je prav tako vladal strogi zakon proti nasilnim ženam in možem-slabicem. Oba sta morala v ječo in placiči globo. Vrh tega pa so jima še streho odkrili, da so ljudje že od daleč videli kdo je gospodar v hiši.

V Mainzu so navadno kaznovali može v noči od pusta na pepele. Tedaj se je zbral mlado in staro z bobni, rogovci, piščalkami in zastavami. Na konjih in peš so prihajali pred hišo; slabici, kateremu so vrgli streho s hiš.

Stari časi niso trpeli slabicem:

htebli so jih na vsak način utrditi.

Novi časi pa jih mirno trpe in še podpirajo jih v majhnosti značaja in telesne moči.

Treto vezano

Ljubljanske slike, Hišni lastnik, Trgovce, Kupčilski stražnik, Urudnik, Ježični doktor, Gestilnikar, Klepetulje, Natankarca, Dubrovnik, itd.

Lov na ženo (roman)

Lueifer

Marjetica

Materina žrtev

Moje življenje

Mali Lord

Mitjonar brez demarja

Maron, krščanski deček iz Libanona

Mladil zaniknežov lastni životopis

Mlinarjev Janez

Musolino

Mrtvi Gostač

Mali Klatec

Mesija

Malenkost (Ivan Albrecht)

Mladim srečem, Zbirka povesti za slovenska mladino

Misterija, roman

Možje

Na različnih potih

Notarjev nos humoreska

Narod, ki izmiri

Naša vrta, II. del, 9 povesti

Nova Erotika, trdo vez

Nova leta, trda vez

Nostrični otok

Nosi ljudje

Nekaj iz ruske zgodovine

Na kravilih poljanah, Trpljenje in strahote z bojnih pochodov francoskega polka

Ob 50 letnici Dr. Janeza E. Kreka

Onkraj pragoza

Odkritje Amerike, trdo vezano

Prapretanove zgodbe

Pasti in zanki

Pater Kajetan

Pingvinški otok

Povest o sedmih občenih

Pravica kladiva

Pabirkli iz Koža (Albrecht)